

بررسی تاثیر تنش خشکی بر برخی شاخص‌های مورفولوژیکی سه گیاه دارویی خار مریم، همیشه بهار و سیاهدانه در شرایط گلخانه

حمید رضا احیایی^{۱*}، پرویز رضوانی مقدم^۲، سید رضا امیری ده احمدی^۱

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد زراعت دانشگاه فردوسی مشهد.

۲- عضو هیئت علمی گروه زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد.

ehyaee.hre@gmail.com

خصوصیات مورفولوژیکی گیاهان زراعی و دارویی در پاسخ به شرایط تنش خشکی در اصلاح الگوی کشت از اهمیت بالایی برخوردار است، به همین منظور در آزمایشی به صورت فاکتوریل در قالب بلوک‌های کامل تصادفی با چهار تکرار در گلخانه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد اجرا شد، در این آزمایش ۳ گونه مهم از گیاهان دارویی، خار مریم (*Silybum marianum*)، همیشه بهار (*Calendula persica*) و سیاهدانه (*Nigella sativa*) تحت تیمارهای آبیاری کامل در حد ظرفیت زراعی مزرعه (FC) و تنش‌های خشکی به میزان ۷۵٪، ۵۰٪ و ۲۵٪ FC قرار گرفتند، در انتهای دوره رشد، ماده خشک تولیدی، ارتفاع گیاهان، تعداد برگ، دانه، وزن دانه در تک بوته، ساقه و برگ اندازه‌گیری شد. تیمارهای مختلف تنش خشکی تاثیر معنی‌داری بر کلیه صفات مورد مطالعه دارا بودند، در تیمار ۱۰۰٪ FC بیشترین و در تیمار ۲۵٪ FC کمترین مقدار این صفات به دست آمد.

کلمات کلیدی: گیاهان دارویی، تنش خشکی، خار مریم، همیشه بهار و سیاه دانه

بررسی اثر نیتروژن و تنش خشکی در دوران رشد زایشی بر صفات مورفولوژیک و عملکرد بیولوژیک کلزا

مصطفی احمدی^۱، محمد جعفر بحرانی^۲

۱. دانشجوی سابق کارشناسی ارشد

۲، استاد دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز

Ma_ahmadi@yahoo.com

به منظور بررسی تأثیر چهار سطح کود نیتروژن (۰، ۷۵، ۱۵۰، ۲۲۵) کیلوگرم در هکتار در کرت‌های فرعی و چهار سطح تنش خشکی (آبیاری تمام مراحل رشد (شاهد) و تنش در مراحل گلدهی، خورجین دهی و دانه بندی) در کرت اصلی بر ویژگی‌های مورفولوژیک و عملکرد بیولوژیک کلزا (*Brassica napus L.*)، آزمایشی در سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۸۵ در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز انجام شد. افزایش میزان نیتروژن با افزایش معنی‌دار ارتفاع بوته و تعداد شاخه فرعی در بوته همراه بود. روند تغییرات ارتفاع بوته در تیمار شاهد با تیمار تنش در مرحله دانه بندی تفاوت معنی‌داری نداشت. زیرا اعمال تنش در مرحله دانه بندی زمانی است که ارتفاع بوته تقریباً به بیشینه خود رسیده و کمتر تحت تأثیر تنش قرار می‌گیرد. افزایش کود نیتروژن علاوه بر افزایش عملکرد دانه باعث افزایش عملکرد بیولوژیک گردید. نتایج نشان داد کلزا از کود پذیری نسبتاً بالایی برخوردار بوده و گلدهی نیازمندترین مرحله رشد نسبت به آبیاری است.

کلمات کلیدی: کلزا، نیتروژن، تنش خشکی، عملکرد بیولوژیک.